Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/24/236585

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2023, ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 21 mei 2024

Voorgesteld besluit
De gemeenteraad te laten besluiten om:

1. In te stemmen met de conceptjaarrekening 2023, met uitzondering van:
   - De nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP)
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, met uitzondering van de volgende uitzetting:
   - Energielasten € 165.000
3. De brief aan het dagelijks bestuur van de VRGZ over de zienswijze op de conceptjaarrekening 2023 en begroting 2025 vast te stellen.

Inleiding
De gemeente Druten is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De VRGZ is op 1 januari 2004 opgericht. Het is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van 14 gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Aan de deelnemende gemeenten heeft het dagelijks bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 aangeboden. Het dagelijks bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 10 juni 2024 kenbaar te maken.

Beoogd effect
Door het jaarlijks beoordelen van de jaarrekening en begroting van de VRGZ houdt onze gemeente zicht op de stand van zaken bij deze gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het algemeen bestuur van de VRGZ om rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van de jaarrekening en de begroting.

Argumenten
Conceptjaarrekening 2023
1.1 De onafhankelijke accountant heeft de conceptjaarrekening 2023 van de VRGZ goedgekeurd.
Op 25 april 2025 heeft de VRGZ de controleverklaring van de onafhankelijke accountant ontvangen. Uit de controleverklaring blijkt dat de conceptjaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 en van

het vermogen van de VRGZ op 31 december 2023, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Er zijn verder geen bijzonderheden geconstateerd en/of opmerkingen geplaatst die relevant zijn voor de zienswijze.

1.2 De algemene reserve Crisis en Rampenbestrijding is aangevuld tot gewenste bestuurlijke norm van 5%

Indien positieve resultaten worden behaald geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 207.000 aan de bestaande algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt.

1.3 Aan het Algemeen Bestuur wordt met deze jaarrekening voorgesteld het overige resultaat toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Aan het Algemeen Bestuur is voorgesteld om een nieuwe bestemde reserve te vormen voor de kosten die voortkomen uit de herziening van het MJOP. Iedere vijf jaar is er sprake van een herijking van het MJOP, conform bestuurlijke wens. Het voorstel luidt om het resultaat dat resteert na toevoeging aan de algemene reserve, toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve (€ 2.555.000). Deze reserve wordt voorgesteld om stabiliteit te bieden gedurende het onderzoek kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed. Het positieve resultaat over 2023 leidt niet tot een teruggave voor de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden hebben het Algemeen Bestuur verzocht eerst met een plan te komen rondom de toekomst van het vastgoed alvorens te komen tot een structurele verhoging. Hiervoor loopt dit jaar een onderzoek. Naar aanleiding van het onderzoek naar kostenverdeelsystematiek en de toekomstverkenning vastgoed, kan beoordeeld worden welke middelen er precies nodig zijn. Hier wordt in de zienswijze aandacht voor gevraagd en wordt het standpunt van de gemeenteraad op de bestemmingsreserve verder toegelicht.

1.4 Door het aanvullen van de reserve aanvaardbare kosten RAV is bijna de gewenste norm van 10% bereikt.

Door toevoeging van het resultaat aan de bestemde reserve RAV is de reserve nu 9% van de opbrengsten. De bekostiging van de RAV loopt echter niet via de deelnemende gemeenten, maar via zorgverzekeraars. Omdat dit toch onderdeel uitmaakt van de gehele conceptjaarrekening wordt hier ook een uitspraak over gevraagd.

1.5 Adviesfunctie: instemmen met de conceptjaarrekening en de bestemmingsvoorstellen van de VRGZ.

Het advies van de Adviesfunctie is om in te stemmen met de voorlopige conceptjaarrekening 2023 en het over 2023 behaalde resultaat. Ook adviseert de Adviesfunctie de deelnemende gemeenten in te stemmen met de bestemmingsvoorstellen van het positieve resultaat van € 3.076.000. Een overzicht van de bestemmingsvoorstellen is weergegeven bij ‘financiën’.

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

2.1. Conceptbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is met inbegrip van de reserves structureel sluitend.

Een van de belangrijkste voorwaarden om in te stemmen met de begroting is dat deze structureel sluitend is. In 2025 is een incidenteel nadeel van € 100.000 aangezien de incidentele lasten € 200.000 bedragen en de incidentele baten € 100.000 ten behoeve van de kantoorautomatisering. Door het inzetten van de reserve herziening meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is de begroting structureel sluitend.

2.2. Ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van de VRGZ is conform de BRN-norm.

De Adviesfunctie stelt, in samenspraak met de verschillende gemeenschappelijke regelingen, de begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (hierna: BRN) op. De notitie BRN 2025 vormt de planning en financiële uitgangspunten die de gemeenschappelijke regelingen kunnen hanteren bij het opstellen van hun jaarrekening en begroting.

2.3 De uitzettingen die gericht zijn op de primaire dienstverlening, zijn nodig om cruciale dienstverlening kunnen waarborgen, anders dan de Adviesfunctie adviseert.

De hogere deelnemersbijdrage bestaat onder andere uit arbeidsmarktproblematiek en formatie veilig bouwen. Net zoals gemeenten heeft de VRGZ in toenemende mate moeite om personeel te vinden en te behouden. Een uitbreiding van de formatie werving en selectie is noodzakelijk vanwege sterke toename in het aantal vacatures (in 2023 waren er 90 vacatures). Daarnaast wordt er extra ingezet op activiteiten voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. In de begroting 2024 is door het Algemeen Bestuur ingestemd met de uitbreiding van de formatie van de afdeling Veilig bouwen met 1 fte. Na een jaar zou worden gekeken of dit voldoende was. Het aantal aanvragen is wederom toegenomen en de complexiteit zal niet afnemen. Om de continuïteit en de kwaliteit van de adviesaanvragen te kunnen garanderen is het voorstel om nogmaals 1 fte à € 95.000 toe te voegen aan het team Veilig Bouwen. Zonder uitbreiding zal extern moeten worden ingehuurd om de wettelijke termijnen van vergunningen te behandelen. Door capaciteitsgebrek kan er niet tijdig een advies worden uitgebracht met als gevolg dat hiermee mogelijk gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

2.4 Voorbehoud op uitbreiding formatie veilig bouwen

De stijgende aanvragen en procesoptimalisatie zijn de aanleiding voor de VRGZ om nog een extra fte aan te stellen voor veilig bouwen. Daarbij komt de VRGZ eerst met de evaluatie (eind 2024) van de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie. Dit voorbehoud en betere onderbouwing zien wij graag tegemoet.

2.5 De uitzettingen m.b.t. energielasten liggen niet in lijn met de regels over de indexering.

Als gevolg van de gestegen prijzen voor energie en -belastingen stijgen de jaarlijkse energielasten voor de VRGZ. De VRGZ raamt hiervoor € 165.000. De VRGZ heeft een nieuw contract af moeten sluiten in hoogtijdagen, als gevolg van faillissement van de vorige maatschappij. Prijsstijgingen moeten binnen de reguliere BRN-norm worden opgevangen, zoals de Adviesfunctie ook aangeeft.

2.6 In de meerjarenraming 2026-2028 is opgenomen dat door het MJOP de onderhoudskosten gaan stijgen.

Er is een herziening van het MJOP. Op basis daarvan kan al geconcludeerd worden dat er nu al noodzakelijk onderhoud nodig is om de condities van de panden op peil te houden. Deze te verwachte hogere kosten worden t/m 2027 gedempt door de voorgestelde bestemde reserve herziening MJOP. Vanaf 2028 is deze bestemde reserve uitgeput, daarvoor wordt in 2028 een hogere bijdrage verwacht. In de zienswijze wordt aangegeven dat we hier kennis van nemen.

Zienswijze

3.1 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. In lijn met bovenstaande besluiten zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde voorlopige zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de VRGZ geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Druten ten aanzien van de 'conceptjaarrekening 2023' en de 'ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028'.

3.2 *Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Druten*

In de Kaderbrief 2025 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Er zijn diverse autonome ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen, die voortvloeien uit wettelijke taken van de veiligheidsregio. Deze zijn onontkoombaar en niet beïnvloedbaar door de VRGZ. De VRGZ zoekt naar verzachtende maatregelen, maar een uitzetting is onvermijdelijk om de huidige kerntaken uit te kunnen blijven voeren. In de begroting zijn geen verdere mogelijkheden om dit op te lossen zonder de primaire dienstverlening aan te tasten. Dit is aangegeven in de Kaderbrief 2025 VRGZ.

In de begroting 2025 is van de VRGZ staat een hogere gevraagde deelnemersbijdrage. Dit heeft betrekking op de reguliere indexering (4,62%), een project natuurbrandbeheersing, innovatie bij de brandweer, arbeidsmarktproblematiek, juridische ondersteuning, formatie veilig bouwen, versterken informatieveiligheid, energielasten en herziening MJOP.

3.3 Door in de zienswijzebrief de financiële uitdaging waar alle gemeenten mee kampen te benoemen, maken we de GR tijdig deelgenoot van onze financiële uitdaging.

In de zienswijzebrief nemen we een passage op, waarin we toelichten wat onze (financiële) uitdagingen de komende jaren zijn.

Tegenargumenten

a. *Met de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP wordt een structurele uitzetting met incidentele middelen gedekt.*

Uit de herziening van het MJOP blijkt dat de dotatie aan de voorziening onderhoud structureel met € 619.000 verhoogd moet worden. Deze stijging wordt de eerste jaren gedekt door de nieuw te vormen reserve Herziening MJOP. In de jaarrekening 2023 stelt de VRGZ voor om het resultaat te bestemmen in deze reserve. Tot en met 2027 wordt de stijging van de dotatie aan de voorziening gedekt uit deze reserve Herziening MJOP in plaats van een structurele verhoging van de deelnemersbijdragen. De VRGZ geeft aan dat deze methode stabiliteit biedt tijdens de onderzoeken naar de kostenverdeelsystematiek en toekomstverkenning vastgoed. De gemeente Druten heeft

het uitgangspunt dat we niet onnodige reserves bij de GR'en willen hebben. Deze reserve gaat tegen dit principe in.

b. Financiële risico's niet helemaal afgedekt maar wel sterk verbeterd.

Als alle risico's zich tegelijkertijd voordoen is de verwachte weerstandscapaciteit niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen moeten treffen. Dit is een risico voor de deelnemende gemeenten, ieder naar rato van de bijdrage. Voor de gemeente Druten is dat € € 27.146. Dit is wel sterk verbeterd ten opzichte van voorgaande jaar, vanwege de risico inschatting m.b.t. prijsstijgingen. Het aanvullend risico wordt opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen in de gemeentelijke begroting 2025.

Financiën

Conceptjaarrekening 2023

De inbreng van de gemeente Druten voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2023 begroot en gerealiseerd op € 1.229.221. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is € 3.076.000 positief en bestaat uit:

- *C&R € 2.762.000 positief*
  Het resultaat van het programma C&R is positiever dan de begroting en conform verwachting in de tussentijdse rapportage tot en met augustus 2023. Uit een analyse blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief. Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud werkmaterieel, huisvestingslasten en energie), een toenemende complexiteit van incidenten (vrijwilligersvergoedingen) en stijging van de kosten voor Arbo aspecten en werving & selectie (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim).

- *RAV € 314.000 positief*
  Het resultaat van het programma RAV is positiever dan in de begroting werd aangenomen. Het resultaat wordt veroorzaakt door aanvullende afspraken over de financiering van de meldkamer na intensieve gesprekken met zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars hebben budget ter beschikking gesteld voor extra diensten. De diensten zijn niet het hele jaar ingezet maar wel volledig gefinancierd waardoor het resultaat geflatteerd is.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2023	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€ 2.762.000	€ 314.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€ 207.000	
Toevoegen aan bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	€ 2.555.000	
Toevoegen aan reserve aanvaardbare kosten RAV		€ 314.000

Totaal	€ 0	€ 0

Ontwerpbegroting 2025

De deelnemersbijdrage voor 2025 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage 2024	VRGZ € 48.760.837	Gemeente Druten € 1.313.838[1]
Bij: index 2025 (4,62%)	€ 2.252.750	€ 60.699
Bij: Natuurbrandbeheersing	€ 100.000	€ 2.694
Bij: Innovatie brandweer	€ 150.000	€ 4.042
Bij: Arbeidsmarktproblematiek	€ 140.000	€ 3.772
Bij: Juridische ondersteuning	€ 115.000	€ 3.099
Bij: Formatie Veilig bouwen	€ 95.000	€ 2.560
Bij: Informatie veiligheid	€ 65.000	€ 1.751
Bij: Energielasten	€ 165.000	€ 4.446
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2025	€ 51.843.587	€ 1.396.901

Uitvoering of Vervolgstappen
Het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio verzoekt u om uw zienswijze vóór 10 juni 2024 kenbaar te maken. Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 27 juni 2024 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een conceptzienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 27 juni toegezonden.

Advies
De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming van de zienswijze.

Bijlagen:
1. Concept voorlopige zienswijze
2. Advies van de Adviesfunctie
3. Jaarrekening 2023
4. Begroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028
5. Raadsbrief zienswijze rekening en begroting
6. Controleverklaring accountant

[1] In 2023 was de gemeentelijke bijdrage € 1.210.817